

РІШЕННЯ
РАЗОВОЇ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ ВЧЕНОЇ РАДИ
ЩОДО ПРИСУДЖЕННЯ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ

Разова спеціалізована вчена рада ДФ 35.222.004 Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича Національної академії наук України, м. Львів, прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії Базюк Христині Тарасівні з галузі знань 03 «Гуманітарні науки» на підставі прилюдного захисту дисертації «Шотландці в Руському воєводстві у XVI – середині XVIII ст.» зі спеціальності 032 «Історія та археологія» 7 січня 2025 року.

Базюк Христина Тарасівна, 1996 року народження, громадянка України, освіта вища: у 2018 році закінчила Львівський національний університет імені Івана Франка за спеціальністю «Історія та археологія».

Працює лаборанткою відділу української мови Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, м. Львів, з листопада 2024 р. до теперішнього часу.

Дисертація виконана в Інституті українознавства ім. І. Крип'якевича, Національна академія наук України.

Науковий керівник – Паршин Ілля Леонтійович, завідувач відділу історії середніх віків Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України.

Здобувач має 4 наукові публікації за темою дисертації (з них 1 – у виданні Web of Science):

1. Базюк Х. Шотландці в Руському воєводстві: аналіз британської історіографії. Україна: культурна спадщина, національна свідомість. 2022. Вип. 36. С. 28–36.
<https://doi.org/10.33402/ukr.2022-36-28-36>
2. Базюк Х. Львівська копія «Декларації свободи совісті» Якова II від 12 лютого 1687 року: контекст створення документа та його аналіз. Рукописна та книжкова спадщина України. 2024. № 1 (32). С. 38–55. (WoS). <https://doi.org/10.15407/rksu.32.038>
3. Базюк Х. Спроба локалізації торгової мережі шотландського купця Артура Форбса на землях Речі Посполитої у 1685–1692 роках. Україна–Польща: історична спадщина і суспільна свідомість. 2024. Вип. 17. С. 36–52. <https://doi.org/10.33402/up.2024-17-36-52>
4. Базюк Х. Аналіз торгових знаків із листування шотландського купця Артура Форбса. Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність. 2024. Вип. 39. С. 14–22.
<https://doi.org/10.33402/ukr.2024-39-14-22>

Кількість, обсяг і зміст праць відповідає вимогам МОН України щодо публікацій основного змісту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії.

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради:

1. А. В. Боляновський, доктор історичних наук, старший науковий співробітник відділу «Центр дослідження українсько-польських відносин» Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України – голова ради. Робота виконана на високому рівні, але є декілька зауважень. Тема дисертації обрана надто широко і більше підходить для докторського, а не кандидатського дослідження. Варто було б згадати про ширший український контекст дослідження і залучити дані, які стосуються території Наддніпрянської України. Потребує додаткового вивчення і тема взаємодії козацтва із шотландцями. Також зауважу, що в майбутньому варто було б докладніше опрацювати фонди таких установ, як Національний архів Шотландії, Національний інститут імені Оссолінських у Вроцлаві та Головний архів давніх актів у Варшаві.

2. М. М. Капраль, доктор історичних наук, керівник Львівського відділення Інституту української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України – офіційний опонент. Зауважень немає. Робота виконана якісно, залучено велику кількість нових джерел. Власне листування Артура Форбса є унікальною (хоча й не повною) збіркою документів, аналогів якій (стосовно торговців у Речі Посполитій) напевно немає в жодному іншому архіві України чи Польщі. Його опрацювання потребує знання декількох мов та роботи з досить складною палеографією, що було успішно пророблено в ході написання цієї дисертації. Тема шотландської міграції до Руського воєводства – надзвичайно цікава, особливо в контексті міста Львова. Ми знаємо, що Львів виділявся взаємодією чотирьох основних народів, які тут проживали, – такого не було в жодному іншому місті Речі Посполитої. Вивчення в цьому контексті шотландців надзвичайно перспективне і продовжує традицію дослідження історії цього міста.

3. В. М. Михайловський, доктор історичних наук, професор кафедри історії України Київського університету імені Бориса Грінченка – офіційний опонент. Маю лише два зауваження. Перше – щодо періодизації дослідження. Радив би Вам обрати більш чіткі хронологічні рамки, а саме виключно період існування Руського воєводства. Тоді історія його формування дала б відповідь на чимало запитань, які стосуються міграції шотландців на ці території. Друге – варто детальніше ознайомитися з історією міста Замостя, яке може стати прикладом для аналізу життя шотландців у приватних містах Речі Посполитої. Для подальшої роботи рекомендую ознайомитися з працею Войцеха Тигельського «Listy, ludzie, władza. Patronat Jana Zamoyskiego w świetle korespondencji». В ньому Ви зможете побачити приклад якісної монографії, в якій аналізується приватне листування – це знадобиться при майбутній роботі з кореспонденцією Артура Форбса.

4. І. І. Смуток, доктор історичних наук, професор кафедри всесвітньої історії та спеціальних історичних дисциплін Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка – офіційний опонент. Зауважень немає. Робота виконана із залученням різноманітних досліджень – не лише українських та польських науковців, а й британських. Згадаю і велику

кількість неопублікованого до цього джерельного матеріалу, який дозволяє добре висвітлити міграцію шотландців до Речі Посполитої. Особливо це стосується документів, пов'язаних із Артуром Форбсом. Під час дослідження Самбірської економії я працював із документами, які згадували діяльність як Артура Форбса, так і його партнера – Роберта Лоу. Вони намагалися налагодити торгівлю сіллю на цій території та були учасниками декількох судових позовів.

5. Р. Й. Голик, доктор історичних наук, старший науковий співробітник відділу нової історії України Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України – рецензент. Зауважень немає. Для подальшого розвитку цієї теми пропоную Вам звернути більше уваги на макроісторію, вивчення побуту та соціальних зв'язків шотландців. А також використовувати більше методології французької Нової історії (особливо підходи Фернана Броделя).

Результати голосування:

«За» – 5 членів ради,
«Проти» – 0,
«Утрималися» – 0.

На підставі результатів відкритого голосування спеціалізована вчена рада присуджує Базюк Христині Тарасівні ступінь доктора філософії з галузі знань 03 «Гуманітарні науки» за спеціальністю 032 «Історія та археологія».

Голова спеціалізованої
вченої ради,
доктор історичних наук,
старший науковий співробітник

Андрій БОЛЯНОВСЬКИЙ

Підпис
А.В. Боляновського
І.В. Луцю
секретар

І.В. Луцю

07.01.2025р.